KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 9 (133) Oktoober 2006 •

Alanud on valla arengukava täiendamise arutelud

Viimased aastad on vallale olnud edukad. Valmis on saanud mitu suurt rajatist: kultuurikeskus, lasteaiahoone ja peatänav koos tänavavalgustuse, vee- ja kanalisatsioonitrassidega. Spordimhed on toonud koduvalda mitu meistritiitlit. Ümber on kujundatud koolivõrk, lasteaiad ja külamajad. Seda kõike nähti ette 2003. aastal valminud arengukavas.

Kuigi arengukava on ajaliselt alles poole peal, algatas volikogu selle täiendamise, et korjata kokku valla edasise arendamise mõtted.

Mis on meie valla edutegurid ja kuhu peaks raha suunama tulevikus?

Valla arengu eeldus on tema elanikud. Nende makstud maksudest saab vald arendada pakutavaid teenuseid ja parandada elukeskkonda. Seetõttu peame tegema kõik, et me maapiirkondades üldise elanikkonna vähenemise taustal suudaksime säilitada oma rahva ja meelitada juurde uusi elanikke.

Seda eesmärki täidaks elamuehituse arendamine vallas. Pärast taasiseseisvumist on ehitatud vähe elamuid. Tegelikult ei ole riik selleks maadki eraldanud. Tänaseks on vald esitanud keskkonnaministrile taotluse munitsipaliseerida Karksi-Nuias elamukrunte. Minister peab otsuse langetama veel sellel aastal. Aga ainult krundist ei piisa. Kohe on vaja teid, vett ja kanalisatsiooni, elektrit jne. See on väljakutse vallavalitsusele, et leida arendaja(id), kes kõik need asjad ellu viib ja seda võimalikult lühikese aja jooksul. Vallaeelarve niisuguseid investeeringuid välja ei kannata.

Teine väljakutse on kvaliteetne ja kättesaadav avalik teenus vallas: lasteaed, kool, huviharidus, kultuurielu ja ametnike kompetents. Suurim investeering ootab just selles vallas — meie gümnaasium ja staadion. Kahe aasta taguse eksperthinnangu järgi on kogu tänase hoone ja maa-ala kordategemise maksumus ligi 60 miljonit krooni. Sellist summat ei saa me ilmselt ei Euroopa Liidust ega ka vabariigi valitsuselt. Järelikult peame väga kaalutlema, missugustes osades me koolimaja remonti alustame, et saavutada parim tulemus.

Gümnaasiumiga kaasneb ka teine ülesanne. Gümnaasiumis õppivate laste arv läheneb tulevikus kriitilisele piirile. Vaja on pakkuda teenust väljapoole valda. Kuidas konkureerida Viljandi ja teiste lähipiirkondade gümnaasiumidega?

Oluline on ka kultuuriline tegevus, mis aitab sisustada elanike aega ja luua sotsiaalseid sidemeid. Peame hoidma ja leidma värsket verd meie rahvatantsu ja koorilaulu traditsioonidele. On ju omamoodi väärtus jõuda iga nelja aasta tagant üldlaulu- ja tantsupeole. Samas ootavad tänased noored ka midagi uuemat. Kas oskame seda neile pakkuda?

Kas ametnikud suudavad rahuldada elanike ootusi, olla piirkonna arendaja. Missugused on tegevused, et see nii oleks?

Karksi vallas on 20 küla. Mida ootavad nad vallavalitsuselt?

Ühe positiivse küljena on meie juures alati välja toodud rahulikku, ilusa loodusega elukeskkonda. Aga ka see vajab ilmselt kaasajastamist, eksponeerimist. Selleks oleks vaja valgustada Lossimägede varemeid ja kirikut, puhastada paisjärved, rajada Vabadussõja mälestusmärk ja välja ehitada selle ümbrus. Korrastamist vajavad Karksi-Nuia Keskväljak ja Jalaka kinnistu ning Karksi-Nuiast Karksisse peaks ulatuma tänavavalgustus. Kas need on toredused või siiski vajalikud asjad, mis tuleb jõudumööda ära teha?

Need küsimused tahavad aegajalt läbimõtlemist ja vastuseid. Selleks ongi algatatud arengukava täiendamise arutelu. Protsessi on aktiivselt kaasatud valla kõik asutused, volikogude komisjonid, mittetulundusühingud ja vallavalitsus.

Kutsun iga vallakodanikku mõtlema valla tulevikule ja oma sõna kaasa ütlema. Seda on kõige parem teha, andes oma mõtetest teada vallavalitsusele või volikogu liikmetele. Arutelu on juba alanud. Arengukava täiendused on plaanis kinnitada detsembri volikogus.

Arvo Maling,
vallavanem

• **Valga—Uulu maantee rekonstrueerimise käigus sai Karksi-Nuia uute kõnniteede, ülekäiguradade ja tänavavalgustusega uue ilme.** MAIRE TORIMI fotod

• **23. augustil austas mitusada inimest Karksi-Nuia Keskväljakul koduvalla elanikku, Hiinast naasnud kahekordset juunioride maailmameistrit Margus Hunti, tema ema Eda Hunti ja treener Rein Ahunit. Fotol vallavanem Arvo Maling üle andmas kunstnik Enn Alliku graafilist lehte "Karksi vald".**

Karksi-Nuia sai uue lasteaiahoone

Karksi-Nuia Lasteaed alustas uut õppeaastat uues, värvilises, nurgelises, mängulises ja lastepärases hoones.

Avamispäeval, 2. septembril oli uut hoonet tulnud uudistama palju lapsi ja täiskasvanuid nii Karksi-Nuiast kui ka kaugemalt. Piduliku avamise sissejuhatuseks jalutasid lapsed ja lasteaiatöötajad rõõmsalt lauldes mööda uut kõnniteed vastvalminud maja trepile.

Karksi vallavanem Arvo Maling tutvustas ehituse käiku ja tänas kõiki maja valmimisega seotud inimesi. Kingituse, milleks oli Karksi valla sümboolikaga graafiline maal, said arhitekt Heidi Karro, projekteerija Jaak-Hillar Hannus, maja ehitaja aktsiaselts "Facio", kelle kohapealset tööd korraldasid projektijuht Kaido Karula ja objektijuht Germo Kaseväli. Ruumide sisekujundajad olid Terje-Lindau Kuum ja Ivo Rannaste. Ehitusel hoidis silma hoolega peal lasteaia majandusjuhataja Raul Loit.

Volikogu esimees Heino Luik meenutas ajaloolisi fakte lasteaia ehituse planeerimisest ning "Facio" juhatuse liige Ülo Older andis majale võtme ning pärast lindi lõikamist sai maja õnnistuse Karksi Peetri koguduse õpetajalt Kalle Gastonilt.

Õnnitlejate read oli pikad ning kõigil olid kaasas head sõnad, lilled ja kingitused. Õnnitluste järel sai au esimesena majja siseneda lasteaia eelmine juhataja Elvi Tugevus, talle järgnesid kõik külalised.

Majas on lastele peale rühmaruumide ühine söögisaal ning ürituste, liikumistundide ja muusikaliste tegevuste saal, on meisterdamistuba ja laste oma köök, kus mudilased saavad ise midagi lihtsat ja maitsvat valmistada.

Kohti on 114 lapsele, kelle eest hoolitsevad 30 töötajat.

Tänan kõiki töötajaid ja lapsevanemaid, kes uude majja kolimise puhul andsid oma panuse ruumide sisustamisel ja töökorda seadmisel. Tänan vallavalitsust ja volikogu, kes on lasteaia arengule igati kaasa aidanud.

Katrin Kivistik,
lasteaia juhataja

• **Uus lasteaiahoone.** RAUL LOIDI foto

MAIRE TORIMI foto

• **Aktsiaseltsi "Facio" juhatuse liige Ülo Older andis sümboolse võtme lasteaia juhatajale Katrin Kivistikule.**

Lasteaed uuel õppeaastal

Vallas pakutakse laste päevahoiuteenust kahes eraldi asuvas paigas — Karksi-Nuias ja Karksi külas. Sel õppeaastal on nimekirjas kokku 144 last. Uues hoones töötab kuus rühma 109 lapse ja 30 töötajaga ning Karksis kaks liitrühma 35 lapse ja 8 töötajaga.

Peale lasteaiaõpetajate ja abipersonali on tegevust majandusjuhatajal, juhataja asetäitjal, logopeedil, muusikaõpetajal, tervishoiutöötajal ja remondimehel. Kõigil õpetajatel on kõrg- või eriharidus ning nad käivad plaanipäraselt täiendõppekursustel.

Sel sügisel tuli uusi õpetajaid. Sõimerühma lastega tegelevad Tiiu Sõmmer ja kevadel Tallinna Pedagoogilise Ülikooli lõpetanud Ade Laande. Liitrühma õpetajad on Anne Tiitus ja Triinu Riis. Karksi majas on uued õpetajad Helgi Maidla ja Sirje Vits.

Karksi-Nuias tegutseb kuus lustakate nimedega rühma. Kõige nooremad kuuluvade Tibude rühma, 2—3-aastased Piilude, 4-aastased Kiisude, 5-aastased Jänkude, 4—6-aastased Mõmmide ja 6-aastased Oravate rühma.

Üldeesmärk on arendada lastes loovust läbi kunsti ja muusika, kaasata aktiivselt arendustöösse lastevanemaid ja personali, tutvustada lasteaiaelu üldsusele ning haarata kaasa koduseid lapsi. Maimikutega hakkab tegelema kord nädalas muusikaõpetaja Anneli Mäeots.

Lasteaias olemine peab olema vahva — kõige olulisemal kohal on mäng. Tahame anda lastele alust panevaid teadmisi ja arusaamu igapäevaelust ning lähikeskkonnast, peame oluliseks igapäevast õueskäimist ja ühiseid üritusi koos lastevanematega.

Soovin, et personali ja lastevanemate vahel toimuks avatud ja mitmekülgne koostöö.

Katrin Kivistik,
lasteaia juhataja

Keda kanda kultuurivaramu auraamatusse?

Auraamatusse kanname kultuuriloojad, kelle tegevus on või on olnud suunatud Karksi valla ja Eesti traditsioonilise kultuuri teadvustamisele, säilitamisele ja edasikandmisele, aga ka vaimse kultuuripärandi taaselustamisele nii algsetes kui ka uuenenud vormides.

Karksi valla isetegevusliku ja professionaalse kultuurivaramu auraamatusse kanname isikud, kellel 2006. aastal on 5- või 0-ga lõppev juubeli- või sünniaastapäev, alates 60. tähtpäevast. Kanne sisaldab aunimetuse saaja nime koos fotoga ja kultuurialase tegevuse lühikokkuvõtet.

Ettepanekuid võivad teha kõik juriidilised ja füüsilised isikud, nendes peab kajastuma kultuurilooline tegevus. Esildisi ootame 1. novembriks, sissekanne tehakse 25. novembril.

Auraamatusse kandmisega jäädvustame endiste kultuuriloojate mälestust ja Karksi piirkonna kultuuriajalugu ning tunnustame tänaseid kultuuriloojaid, nõustajaid, rahvapärimuse kandjaid ja kultuurikroonika koostajaid. Tänaseks on auraamatusse kantud 13 nime.

Ootame uusi ettepanekuid aadressil Karksi Valla Kultuurikeskus, Viljandi mnt. 1, Karksi-Nuia 69104 või linda.arro@karksi.ee. Kultuuritöötajate ühine otsus on, et kultuurikeskuse järgmist aastapäeva tähistame 2009. aastal, sellest tuleneb ka ajaline muudatus auraamatu sissekannetes.

Linda-Maria Arro

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

30. augusti istungil

Osa võtsid Jüri Eesik, Katrin Kivistik, Liidia Klaas, Harri Kunimägi, Endel Lepik, Leo Liiber, Heino Luik, Reevo Maidla, Leili Nael, Olavi Pilk, Maire Sala, Enn Sarv, Ramo Sarv, Tarmo Simson, Urmas Villbach ja vallavanem Arvo Maling. Puudusid Raivo Lill ja Kalle Peik.

❖ Otsustati kinkida kahekordsele juunioride maailmameistrile Margus Hundile ehituskrunt Karksi-Nuias Kalda tänava piirkonnas ning muuta valla munitsipaalomandisse antud Kalda t. 4a sotsiaalmaa sihtotstarvet — see on elamumaa.

❖ Salajasel hääletamisel valiti vabariigi presidendi valimiskogusse Karksi Vallavolikogu esindajana Leo Liiber.

20. septembri istungil

Osa võtsid Jüri Eesik, Katrin Kivistik, Liidia Klaas, Harri Kunimägi, Endel Lepik, Leo Liiber, Heino Luik, Reevo Maidla, Leili Nael, Olavi Pilk, Maire Sala, Enn Sarv, Raimo Sarv, Tarmo Simson ja Urmas Villbach. Puudusid Raivo Lill ja Kalle Peik.

❖ Otsustati toetada loa andmist osaühingule "Kasemetsa" Uue-Keki kinnistu (20,96 ha Sudiste külas) ja Vanause kinnistu (31,31 ha Ainja ja Sudiste külas) omandamiseks.

❖ Kehtestati detailplaneering Karksi-Nuias kvartalite nr. 18, 35 ja 36 osaaladel Eesti Vabadussõja mälestuse jäädvustamise ausamba paigaldamise koha leidmiseks, parkla rajamiseks, haljastuse ning liikluskorralduse põhimõtete määramiseks.

❖ Võeti vastu Reediko Juhani kinnistu osaala detailplaneering Polli ja Allaste külas. Avaliku väljapaneku kestuseks määrati kuni 12. oktoober 2006 ja kohaks vallavalitsuse väike koosolekute ruum Viljandi mnt. 1 II korrusel. Avaliku arutelu ajaks ja kohaks määrati 31. oktoober vallavalitsuse koosolekute ruum Viljandi mnt. 1.

❖ Algatati detailplaneeringud: Polli külas OÜ "Cerbos Remondikoda" kinnistul hoonestusala ja ehitustingimuste, kommunikatsioonidega liitumise punktide ja juurdepääsuteede ning servituudi vajaduse määramiseks; Karksi-Nuias Rahumäe t. 9 kinnistul kinnistu jagamiseks, hoonestusala ja ehitustingimuste, kommunikatsioonidega liitumise kohtade ning juurdepääsu määramiseks; Mäekülas Sambla 2 kinnistu osaalal taluhoonete kompleksi rekonstrueerimiseks, hoonestusala ja ehitustingimuste määramiseks ning ehituskeeluvööndi vähendamiseks koos Karksi valla üldplaneeringu muutmise ettepanekuga.

❖ Arutati esimesel lugemisel valla põhimääruse uut redaktsiooni.

❖ Algatati valla arengukava aastani 2010 muutmine, vallavalitsusele tehti ülesandeks esitada arengukava muutmise ettepanekud volikogule 31. oktoobriks 2006.

❖ Otsustati osta Sudiste külas korteriomand Teeääre 3, kus on 3 tuba üldpinnaga 61,6 m², hind 15 000 krooni.

KARKSI VALLAVALITSUSES

11. septembri istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu, Peeter Uisk ja vallasekretär Inge Dobrus. Puudus Pjotr Krjutškov.

❖ Määrati projekteerimistingimused: Polli külas Saksaveski kinnistul ehitise elamuks rekonstrueerimise projekti koostamiseks; Karksi-Nuias Pärnu mnt. 11 kinnistul paikneva elamu rekonstrueerimise projekti koostamiseks.

❖ Anti kirjalik nõusolek Kaupo Õnnele garaaži püstitamiseks Saksaveski kinnistule Polli külas.

❖ Anti kasutusluba Valdur Ööveli omandis olevale garaažile Univere külas.

❖ Jäeti rahuldamata Lõuna-Mulgimaa Kunsti- ja Käsitöökoja toetuse taotlus kõrgkuumutusahju ja selle tööks vajalike elementaarsete lisatarvikute ostuks ning jalgpalliklubi "Karksi" taotlus osalemiseks Eesti jalgpalli eistrivõistluste III liigas.

❖ Nimetati Allaste külas Adami katastriüksuse jagamisel moodustunud maaüksuste nimetused ja sihtotstarbed: Tiigi-Adami katastriüksus, Järve-Adami katastriüksus, Väike-Adami katastriüksus ja Adami katastriüksus — kõigi sihtotstarve on maatulundusmaa. Nimetati Pärsi külas Kauni kinnistu üks katastriüksus Uue-Kauni katastriüksuseks.

❖ Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise tingimused: Tatjana Gurbanova erastab temale kuuluvate hoonete juurde Tuhalaanes 15 770 m² maad, maaüksuse nimeks jääb Ungerti; Õilme Uibopuu erastab temale kuuluva elamu juurde Tuhalaanes 14 865 m² maad, maaüksuse nimeks jääb Vana-Kase.

❖ Määrati Karksi-Nuias asuvatele munitsipaalomandis olevatele riiklikusse teeregistrisse kantud tänavatele teenindamiseks vajalik maa ja maksustamishind: Kalda tänav 5954 m² ja 11 908 krooni ning Metsa tänav 1241 m² ja 2482 krooni.

❖ Anti avaliku ürituse korraldamise luba mittetulundusühingule Spordiklubi Navaka Racing rahvusvahelise autoralli "Mulgi Sügis 2006" Polli, Lilli ja Halliste kiiruskatseteks 23. septembril; mittetulundusühingule Mulgimaa Elu Edendamise Keskus ürituse "Perepäev Karksi sügis" korraldamiseks Karksi-Nuia paisjärve äärsel alal 23. septembril ja mittetulundusühingule Eesti Spordiselts "Kalev" käimissarja "Käime koos" ürituse korraldamiseks Karksi-Nuias ning Polli ja Univere külas 30. septembril.

❖ Määrati Karksi-Nuia Gümnaasiumi õpetajatele Katrin Johansonile ja Tanel Taburile noore õpetaja toetus — stardiraha 19 598 krooni, millest arvatakse maha tulumaks.

❖ Otsustati sõlmida perearst Aive Jaaksoniga üürileping Kalda t. 6a esimesel korrusel asuvate ruumide pindalaga kokku 93,8 m² kasutamiseks 2. oktoobrist 2006 kuni 1. maini 2011. Üüritasu suuruseks kinnitati 11 krooni ruutmeetri kohta kuus.

❖ Eraldati reservfondist 30 000 krooni veevõtukohtade rajamiseks valla munitsipaalomandis olevate elamute Tartu mnt. 8 ja Tartu mnt. 10 juurde ning 11 000 krooni ostetava hoolekandeteenuse eest tasumiseks.

❖ Otsustati sõlmida "Reaalprojekt" OÜ-ga leping Karksi-Nuias Viljandi maantee ja kergliiklus- ning jalgteede tänavalgustuse ehituse tööprojekti koostamiseks maksumusega 68 440 krooni koos käibemaksuga.

❖ Otsustati tänavavalgustuse ehituse tööprojekti koostamist finantseerida Läänemere regiooni koostööprogrammi INTERREG III projekti "Linnaplaneerimine ja turism" vahenditest.

25. septembri istungil

Osa võtsid Pjotr Krjutškov, Arvo Maling, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu, Peeter Uisk ja vallasekretär Inge Dobrus.

❖ Määrati projekteerimistingimused aktsiaseltsi "Karme" tootmishoonete ehitusprojekti koostamiseks Karksi õlletehase kinnistul.

❖ Otsustati teha kirjalik vähempakkumine lume lükkamiseks valla ning tänavate ja elamuteni viivatelt teedelt. Moodustati vähempakkumise komisjon koosseisus Arvo Maling, Tõnis Laurik ja Inge Dobrus.

❖ Määrati täiendav sotsiaaltoetus 22 abivajajale kogusummas 23 161 krooni ja toimetulekutoetus 58 taotlejale kokku 58 473 krooni. Otsustati anda lasteaia toidutoetus 18 lapsele. Maamaksutoetus määrati 2 taotlejale kokku 418 krooni. Huvitegevustoetus määrati 6 õppurile ning kolme- ja enama lapsega pere õppetoetus 25 valla huvikoolis ja lasteaias käivale lapsele.

❖ Nimetati Lilli külas Silma kinnistu jagamisel moodustunud maaüksuste nimetused ja sihtotstarbed: Silma ja Järve-Nava katastriüksuse sihtotstarve on maatulundusmaa. Pöögles asuva Järve üks katastriüksus nimetati Uue-Mõisamäe katastriüksuseks.

❖ Anti Ingrid Sepale nõusolek kuni 2 ha maa ostueesõigusega erastamiseks temale kuuluva Soo elamu juurde Allaste külas.

❖ Otsustati hüvitada Salu kinnistul karuputke tõrjeks kasutatud mürgi maksumus.

❖ Anti nõusolek aktsiaseltsi "Nuia PMT" omandis Viljandi mnt. 7 ja Viljandi mnt. 7a kinnistul kasvavate 57 puu mahavõtmiseks.

❖ Arutati esimesel lugemisel valla jäätmekava.

Karksi-Nuia Lasteaia uued telefoninumbrid

Juhataja 435 2270
Tibude rühm 435 2271
Piilude rühm 435 2272
Kiisude rühm 435 2273
Mõmmide rühm 435 2274
Jänkude rühm 435 2275
Oravate rühm 435 2276
Majandusjuhataja 435 2277
Juhataja asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal 435 2278
Üldtelefon 435 2279

ENNA VALLASE foto

• **Reisigrupp on jõudnud Haapsalus kuursaali ette.**

Meie suvised reisid

Eakate klubil „Hõbeniit" oli planeeritud kahepäevane ekskursioon Loode-Eestisse, peatuspunktideks Matsalu rahvuspargi keskus Penijõel ja sealne loodusmuuseum, Matsalu roostik, Haapsalu, Noarootsi ja Pakri poolsaar. Suvised ekskursioonid on meil olnud alati hästi organiseeritud tänu meiepoolsele korraldajale Enna Vallasele ning Viljandi A.G.M. reisibüroo bussidele ja giididele. Seekord oli giidi rollis hästi tuntud-teatud inimene oma vallast, loodusteadlane Olav Renno, kellel on lisaks põhjalikud teadmised ka ajaloost ja geograafiast.

Kuigi paljud meist olid mõneski kohas varem viibinud, oli neilgi hea näha, kuidas elu on edasi läinud, kus midagi ehitatud või vana korda tehtud. Nii on Penijõel 19. sajandist pärit mõisahoones avatud kaasaegselt remonditud ja hea väljapanekuga loodusmuuseum, kus saab pidada seminare ja vaadata filmi, mida meiegi tegime. Tore oli paadisõit Kasari jõe suudmeala roostikus, kus kõige rohkem oli liigirohket lopsakat veetaimestikku, kuid avanes vaade ka luhakarjamaadele.

Haapsalus imetlesime kuursaali, jalutasime kaunite skulptuuridega rannapuiesteel ja tõusime torni, kust avanes vaade Haapsalu lahele, Noarootsile ja Vormsile.

Pärast lõunatundi Haapsalus jätkus sõit Noarootsi, kus Saare külas tutvustati renoveeritud, heakorrastatud ümbrusega mõisahoonet, mille on endale tagasi ostnud ja taastanud endine baltisakslane G. F. von Rosen. Mõisahoones pakutakse majutust ja on võimalik veeta puhkust omapärasel lääneranniku kadakasel rannamaastikul.

Mõisahoone kõrval taastatud hoones asuvat Lyckholmi Muuseumi haldab kohalik Noarootsi Kaunistamise Selts. Seal tegeldakse nagu praegu paljudes külamuuseumides piirkonna ajalugu käsitleva materjali kogumisega. Seal võis näha vanu tööriistu ja ürikuid ning osta kohalikku käsitööd.

Mõtlemist pakkus ööbimispaik Keila lähedal, kus väljaüüritavates majades olid eelmised puhkajad lõhkunud uksi, kaasa arvatud sauna- ja tualettruumil. Soovida jättis voodipesu, ei olnud käterätikuid jne. Enesekontrolli puudumine ööbimispaikades ja puhkealadel on muutunud paiguti probleemiks, eriti suurlinnade lähedal.

Järgmisel päeval alustasime Pakri poolsaarest, kus pakkusid huvi kõrge paekallas Pakri tuletorniga, merelinnud, vaade Pakri saartele ja Paldiski linn. Looduse kõrval paeluvad Paldiskis skulptor Amandus Adamsoni aiamaja-ateljee, Peetri bastion, allveelaeva mahutav õppehoone endisest suletud ajast, mil linnas oli kuni 16 000 sõdurit ja kõrgemat sõjaväelast, paiknesid ballistilised raketid ja allveelaevad.

Kaasegset elu ja tegutsemist võib näha Paldiski Põhja- ja Lõunasadamas. Neist Põhjasadam on 300 aastat vana ning tegutseb koos oma tolliladude ja terminalidega rahvusvahelisena.

Lõunasadamas on Baltimaade esimene täisteenindusega autoterminal, kus nägime sadade autodega parkimisplatsi, kust korraldatakse autode laialivedu Balti riikidesse. Läbi selle sadama käib ka vanametalli ja puidu transiit ning turba, kruusa ja lubjakivi eksport. Sealt läheb praamiliin Rootsi, aga ka Hanko ja Lübecki sadamatesse.

Koduteel tahtsime teha põgusa peatuse Tuhalaane Nõiakaevu juures. See aga muutus kohaliku entusiasti Sulu Antsu lahke vastuvõtu ja põhjalike seletuste tõttu päeva olulisimaks objektiks.

Meie ekskursioon oli loodusteemaline, aga ka arhitektuur ning kultuurimälestised ja -märgid annavad ainet mõtlemiseks ja meenutamiseks.

Saida Lokk

Oli kord kool

150 aastat tagasi, 1856. aastal alustas Ärikülas tegevust Saaretse kool. Sellise nime olevat kool saanud seepärast, et see paik asus ümbruskonna madalatest maadest pisut kõrgemal. Kool paiknes kahes majas. Saaretse esimeses majas õppisid ühes ruumis 1.—3. klass ja teises majas 4.— 6. klass. Esimene maja on säilinud, see on erastatud ja selles elatakse. Teine maja seisab elamiskõlbmatuna. Praegu asub selles paigas Saaretsi talu. Tore, et noor mees Allan Palu asus elama ääremaale — paika, kus tema esivanemad on olnud. Ta on ehitanud vanast madalast puumajast oma perele ilusa kahekorruselise ajakohase kodu.

Esimene Polli valla Saaretsi kooli kokkutulek toimus 1936. aastal seoses kooli 80. aastapäevaga. Pärast pikemat vaheaega hakati kooli ümmargusi tähtpäevi tähistama 1986., 1991. ja 1996. aastal.

Tänu Heiki Arrole, kes oma lapsepõlveaastad elas Saaretsis tädi Elleni juures (kes oli koolitädi), sai teoks kooli järjekordne juubeliaasta tähistamine laupäeval, 9. septembril.

Päeva alustuseks heiskasid Eesti lipu kohale tulnutest kõige eakamad, õpetajad Endla Jaadla ja Leili Kirik. Vihmasadu ei seganud "Eesti lipu" ühist laulmist.

Järgnes koosviibimine vanas koolihoones. Ühiselt lauldi "Tere kool" ja "Milleks on vaja koolimaja", mis Sirje Sossi akordionihelide saatel kaunilt ja meeleolukalt kõlasid. Avamisele järgnes pilguheit minevikku. Tutvustasin lühidalt kooli tekkimist Polli vallas, selle kujunemist ja ajalugu.

Külla oli tulnud Rimmu näitetrupp Saaretsi kooli endise õpetaja Aino Nugise juhendamisel. Esitati katkend August Kitzbergi "Püve talust". Et külas on vähe mehi (just noormehi), mängisid mõningaid meeste osi naised. Külakost võeti väga soojalt vastu.

Seejärel läks elavaks vestluseks, kus kunagised õpetajad Endla Jaadla (Kraav), Leili Kirik (Tomsson), Helgi Kihuoja (Jaadla), Aino Nugis, Liidia Sossi (Roosmaa) ja Helje Luhaste (Kirm) jagasid mälestusi. Endised koolmeistrid tuletasid meelde toredaid hetki, mida mäletati eredalt: kes oli teinud eriti meeldejääva koerustüki, kes oli aidanud noorel õpetajannal naela seina lüüa, kes oli metsas puid kütteks tegemas käinud, kes oli ühes või teises aines tugevam, kiirem ja andis kohe õige vastuse.

Mälestusi heietati kaua. Samas maitsti kaasatoodud piknikukorvidest kaetud laualt kõike maitsvat. Palu pere valmistas agaralt koosolijatele kuuma kohvi ja teed, et külm kallale ei kipuks.

GUNNAR JAADLA foto

• **Saaretsi kooli õpetajad heiskavad lippu.**

Rääkida ja küsida oli palju. Oldi huvitatud, kes sa oled, kus elad, mida teed, millal Saaretsis õppisid jne. Uudistati vanu fotosid. Lõpuks said hoo sisse tants ja trall. Kokkutuleku lõpul istutati Saaretsi talu õue kingitud kadakas.

Suur tänu kokkutuleku korraldajatele. See ühiselt veedetud laupäev möödus lennates. Endine tihedalt asustatud ja kultuurikeskne Äriküla küla ärkas nagu korraks jälle.

Helju Lehesmets

Oled noor ja Sulle meeldib avaldada oma arvamust. Sa pole rahul Karksi vallas toimuvaga. Oled muidu rahutu hing...

ASTU NOORTEVOLIKOKKU!

Märtsis 2006 loodi Karksi valda noortevolikogu, kelle ülesanne on esindada meie valla noori ning kaitsta nende huve, avaldada oma arvamust ja teha ettepanekuid Karksi vallas toimuva ja toimuma hakkava kohta.

17-liikmelisse noortevolikokku võivad kuuluda 14–26-aastased valla noored, kes valitakse järgmisi printsiipe arvestades: Karksi, Lilli, Polli, Sudiste ja Tuhalaane küla ning Karksi-Nuia linna noored valivad igaüks kaks esindajat noortevolikogusse. Karksi-Nuia Gümnaasiumi õpilasomavalitsus valib kolm esindajat. Ülejäänud kahele kohale saavad kandideerida kõik valla noored.

Praegu on volikogus veel kuus vaba kohta, mille täitmiseks kuulutame oktoobris välja valimised: Polli külamajas 11. oktoobril kell 18 valitakse üks esindaja, Lilli külamajas 12. oktoobril kell 18 valitakse kaks esindajat, Karksi külamajas 18. oktoobril kell 18 valitakse üks esindaja. Valla kultuurikeskuses (II korruse koosolekute ruumis) valitakse 19. oktoobril kell 18 üks Karksi-Nuia esindaja. Samal koosolekul saavad oma esindaja valida noored, kes ei ela Karksis, Lillis, Pollis, Sudistes, Tuhalaanes või Karksi-Nuias.

Juhul, kui nendel koosolekutel ei suudeta valida esindajaid, täidetakse vabad kohad 19. oktoobri koosolekul noortega, kes on avaldanud soovi noortevolikogu töös kaasa lüüa.

Ootame rohket noorte osavõttu.

Kontakt ja info Karksi valla laste- ja noorsootööspetsialistilt Eneli Põderilt (tel. tööpäeviti 435 5525 või 5565 1429, e-mail eneli.poder@karksi.ee.

Eneli Põder

Kultuurivaramu auraamatu lehekülgi: Vello Ainsalu

JAAN PÄÄSUKESE foto

Kogu elu muusikas

Vello Ainsalu sündis 30. oktoobril 1935 Avinurmes Alutaguse metsade rüpes. Laulikus „Eestimaa taeva all" leidub laul pealkirjaga „Pärniku valss", milles on sõnad: „On maailmas uhked paleed, võimsad lossid ja laiad alleed. Kui käidki neid maailma radu, on kõikidest armsam lapsepõlvekodu."

Vello suur loodusearmastus on pärit just lapseea mängudemaalt ning muusikapisik emalt ja isalt. Ta mäletab väga hästi, kuidas nad kogu perega õhtuti koos laulsid.

Vello isa oli koolijuhataja ja ema õpetaja, peres oli neli last. Emal oli eriliselt kaunis lauluhääl, isa saatis teda klaveril või orelil. Vanemal õel oli samuti imeline lauluhääl, tema esines solistina raadioski. Tänaseks on nad jäänud kahekesi — Vello ja tema noorem õde, kes elab Tallinnas.

Vello Ainsalu kolis perega Karksi-Nuia 31 aastat tagasi. Abikaasa Elga Ainsalu, kes varem töötas Tallinna Konservatooriumis õppejõuna, asus siin tööle muusikakooli direktorina ning Vello samas muusikaloo- ja akordioniõpetajana.

Nende pojad Meelis ja Margus õppisid muusikat: Meelis lõpetas konservatooriumi ja Margus Georg Otsa nimelise muusikakooli. Meelis mängib riiklikus sümfooniaorkestris kontrabassi ja musitseerib basskitarril, tema abikaasa on koorijuht, kes töötab Tabasalu Muusikakoolis õppealajuhatajana. Peres kasvavad tütar ja poeg ning Vello ütleb nagu vist kõik vanavanemad, et imeline tunne on olla vanaisa.

1999. aastast elab Vello koos poeg Meelisega, kes võitleb raske haigusega. Mõlemad Vello pojad on väga musikaalsed, nad on mänginud ka rahvamuusikaansamblis „Lustipill", mida Vello on kogu siin elatud aja jooksul juhendanud.

Vello Ainsalu lõpetas Tallinna Muusikakooli akordioni erialal ja 1974. aastal Tallinna Pedagoogilise Instituudi muusika ja laulmise erialal, kus põhiaineks oli koorijuhtimine. Läbi õpingute ja suvekursuste on tema õppejõud ja kolleegid olnud Vaike Vahi, Heinrich Annion, Laine Karindi, Uno Naissoo, Uno Veenre, Els Roode, Heldur Vaabel, Virve Lääne, Tõnis Kõrvits ja paljud teised. Aastatel 1970—1975 laulis Vello Konstantin Türnpu nimelises meeskooris.

Üle neljakümne aasta on Vello Ainsalu töötanud muusikaõpetajana: 12 aastat Tallinna 7. ja 37. keskkoolis ning alates 1975. aastast kuni käesoleva ajani akordioni- ja muusikaloo õpetajana ning akordionistide ansambli ja ansambli „Kunileid" juhina Karksi-Nuia Muusikakoolis. Ta mängib vabariiklikus orkestrijuhtide rahvamuusikaorkestris ja juhendab Viljandimaa rahvamuusikaansambleid.

Vello Ainsalu on kirjutanud üle poole tuhande laulu, seejuures peaaegu kõik oma sõnadele. Nimistusse kuuluvad laste-, rahvalikud, soolo-, koori-, kiriku- ja džässi stiilis laulud. Peale laulude on Vello kirjutanud instrumentaalmuusikat akordionile ja rahvamuusikaorkestritele. Kogu Vello looming lähtub Eestist ja eesti muusikast. Kõik, eriti laulud on elatud ja kogetud elu väljendusviis sõnas ja muusikas.

Laulust „Kodukoht Karksi" sai Karksi hümn, millega algavad või lõpevad kõik valla tähtsündmused. Viimati kõlas see laul eriti võimsalt Põhjamaade muusikakoolide orkestrite ja Soome noortekoori eestikeelses esituses Vello Ainsalu dirigeerimisel.

2006. aastal ilmus Vello laulude kogumik „Eestimaa taeva all" ja, nagu ta lauliku eessõnas ütleb: „Sinu ees on Eestimaa oma koduarmastusega läbi aastaaegade ja kommete ning sooviga hoida ikka rõõmusädet südames."

Kogu loomingust valis Vello 58 laulu ja liigitas need laulikusse järgmiste alapealkirjade alla: "Kallis kodu", "Kodu läbi aastaaegade", "Kaunid Eesti paigad" ja "Mis elu see on, kui nalja ei saa". Ta ütleb, et laulikut võib kasutada ka ainult sõnu lugedes, sest sõna on ju esmane, kuid muusika ja pillimäng lisavad mõnu. (Laulikuid saab Vello käest osta.)

Vello sõnum läbi muusikaloomingu on jõudnud paljudesse Eesti paikadesse ja lauluklubidesse, kus tema muusikat armastatakse ja tutvustatakse.

Lugeda võib Vello Ainsalu kohta 2005. aasta oktoobrikuu „Karksi Sõnast" ja mõni aeg hiljem ilmunud Helgi Kaldma köitvast ja huvitavast artiklist „Sakalas".

Lõpetan Vello laulusõnadega: "Aastad ju tulevad, lähevad, ei kinni püüda neid saa, aastate karussell pöörleb, ei peatada keegi suuda. Aastate rutuga hoogsalt vaid minema kaasa pead sa, siis tunned end reipalt ja alati noorena."

Linda-Maria Arro

Jätkame auraamatu lehitsemist. Järgmine kord tutvustame Boris Taki tegevust.

Mängisid Põhjamaade noored muusikud

Alates 2005. aastast kuulub Karksi-Nuia Muusikakool Põhjamaade muusikakoolide sõprusringi, milles on pikaajaliste koostöökogemustega koolid Oulainenist Soomes, Leksandist Rootsis, Lillehammerist Norras ja Hørsholmist Taanis. Sõprusringi koostöö aluse moodustavad ühised suvised musitseerimised.

Tänavune Põhjamaade noorte muusikute kohtumine toimus 30. augustist 3. septembrini Karksi vallas. Osa võtsid Oulaineni noortekoor ja solistid, Leksandi big-band ja folkansambel, Lillehammeri noorte sümfoniettorkester ja Hørsholmi keelpilliorkester.

Ühendproovid toimusid valla kultuurikeskuses meie maestro Vello Ainsalu juhtimisel ning kontserdid Halliste koolis ja kirikus, Viljandi kultuurimajas ja Jaani kirikus ning Karksi Valla Kultuurikeskuses. Suur aitäh kõigile osalenud muusikutele selle kordumatu elamuse eest!

Külalisi majutati ja toitlustati Karksi-Nuia Gümnaasiumis. Kokkutuleku logistikat koordineerisid Ülle ja Peter Holmqvist.

Põhjamaade noori võõrustasid meie muusikakooli ansambel „Kunileid" ja kandleõpilased ning nende juhendajad Maarja Veerme, Anu Salujärv, Reelika Saar, Birgit Viru, Angelica Kannukene, Kristiina Kannukene, Tõnis Veerme, Kaido Kadaja, Hannes Parmo, Karol Pulk, Siret Suigusaar, Kaari Talvet, Martin Oder ning õpetajad Vello Ainsalu, Pille Bergmann ja Ringa Vaiksaar. Suur tänu!

Ants Sombri kavandas ja korraldas kontsertide kaskaadi Viljandis ning Merike Rüdiger tutvustas külalisgruppidele kooli.

Valla muusikasündmuse korraldamisele aitasid kaasa kogu kooli personal ja vilistlased. Aitäh neile ning Ene Taele ja Ülle Virule! Kokkutuleku rahastamisel aitasid Karksi valda Eesti Kultuurkapital, Hasartmängumaksu Nõukogu ning kohalikud ettevõtted Abja Tarbijate Ühistu ja aktsiaselts "EPP".

Kogu projekti õnnestumise nimel töötasid valla arenguspetsialist Kairi Ong ja muusikakooli direktor Tiia Parmo. Suur tänu Karksi valda tutvustanud kultuurisündmuse eest!

Leili Nael
Karksi Vallavolikogu
kultuurikomisjoni nimel

"Baltica 2007"

Festival peetakse järgmisel aastal 12.—18. juulini Eestis teemal "Ring". Valgamaa ja Viljandimaa folkloorirühmade kavade ülevaatus tuleb laupäeval, 25. novembril kell 11 Karksi Valla Kultuurikeskuses.

Folkloorikavade ülevaatuse käigus võivad rühmad esitada kategooria omistamise või selle tõstmise taotluse. Osavõtuks nõutavad ankeedid ja juhendid tuleb täita ja saata hiljemalt 25. oktoobriks Karksi Valla Kultuurikeskusesse 69104 Karksi Nuia Viljandi mnt. 1 Linda-Maria Arro nimele.

Külalisrühmad ja konverentsi delegaadid saabuvad Tallinna 12. juulil ning samal ajal avatakse Raekoja platsil käsitöölaat. 13. ja 14. juuli on pealinnapäevad, 15. juuli on konverentsi päev ning 16. ja 17. juuli on maapäevad. 16. juulil on "Baltica" maapäev koos selle avamisega Viljandis ning 17. juulil on maapäev Karksi-Nuias.

Linda-Maria Arro,
Viljandimaa folkloorikuraator

Meeldejääv kontsert

Septembrikuu alguspäevil rikastasid siinset muusikaelu Põhjamaade muusikakoolide noored muusikud, keda oli võimalus kuulata nii Hallistes, Viljandis kui ka Nuias.

Muusikuid oli Soomest, Rootsist, Norrast ja Taanist. Koos nendega esinesid Karksi-Nuia Muusikakooli õpilased. Koondorkestrit juhatas õpetaja Vello Ainsalu, kes oli ka selle ürituse üks organiseerijaid.

Lõppkontsert toimus 2. septembril kultuurikeskuses, kus täissaal nautis õpilaste professionaalset mängu. Kava oli väga mitmekesine, seetõttu sai ka kuulaja suurepärase elamuse.

Võrratu oli Hørsholmi Muusikakooli kammerorkester, kuid ka Lillehammeri sümfoniettorkestri palad olid esitatud haaravalt. Rootsi bigbändi mäng pani nii mõnelgi jalad liikuma. Meeldiv oli Soome Oulaineni noortekoorilt kuulda "Põhjamaad" eestikeelses esituses. Kontsert lõppes Vello Ainsalu tuntud lauluga "Kodukoht Karksi", mis läks kordamisele.

Publik austas Põhjamaade noori muusikuid ja nende dirigente püstiseismisega.

Suur tänu Tiia Parmole, Vello Ainsalule, Kairi Ongile ja Karksi-Nuia Muusikakoolile, kelle eestvedamisel sai teoks tore muusikasündmus.

Virve Mark

KULTUURIKALENDER

KULTUURIKESKUS

P, 1. 10.	kell 13	Voldemar Kuslapi laulu- ja huumoriprogramm eakate päeval
K, 4. 10	kell 10	Valla kultuuri- ja spordiürituste korraldajate ümarlaud 2007. a. kalenderplaani koostamiseks
L, 7. 10.	kell 12	Liliputtide tsirkus „Fööniks", piletid 25, 40 ja 90 krooni
R, 13. 10.	kell 19	Noorteõhtu, DJ Harlet, pilet 30 krooni
L, 14. 10.	kell 19	Karksi külamajas peoõhtu „Pillerkaar"
K, 18. 10.	kell 19	Hanna-Liina Võsa muusikalihitid „Vilistades vastu tuult", klaveril Tarmo Eespere. Pilet 50 ja 80 krooni
R, 27. 10.	kell 17	"Hõbeniidi" sügisõhtu
R, 27. 10.	kell 18	Lõikuspidu Polli külamajas
T, 31. 10.	kell 11	Laste karneval
NÄITUSED		
E, 29. 09.—31. 10.		Fotonäituse „Märka mulki" uued fotod

Sudiste külamaja

P, 1. 10.	kell 13	Osalemine kultuurikeskuses eakate päeval
N, 12. 10.	kell 11.30	Osavõtt Viljandimaa seltside päevast
L, 14. 10.	kell 11	Sudiste Maanaiste Seltsi üldkoosolek
N, 19. 10.	kell 11	Kohtumine hooldustöötaja Riinaga
Ringide tegevus kokkulepitud aegadel		

GÜMNAASIUM

2.—8. 10.		Leivanädal
N, 5. 10.		Õpetajate päev
N, 5. 10.	kell 9	"Salapärane sõber", lasteteatri "Sõber" etendus algklassidele. Pilet 19 krooni.
9.—12. 10.		Hõimunädal
R, 13. 10.		Maakonna 6. klasside õpioskuste olümpiaad
R, 13. 10.		Kooli sünnipäev, kell 18 tõrvikutega teatejooks
E, 23. 10.	kell 13	"Piimalugu" Viljandi kultuurimajas algklassidele
R, 27. 10.		Veerandilõpu pidu "Kes tahab saada 1000 krooni?"
28. 10.—5. 11.		Koolivaheaeg
1.—3. 11.		Osalemine Viljandimaa õpilaskogu laagris

KARKSI-NUIA LINNARAAMATUKOGU

20.—30. 10. raamatukogupäevad „Lugedes rikkamaks"		
R, 20. 10.	kell 13	Ettelugemispäev „Armas Eesti lasteraamat"
T, 24. 10.		Etendus muinasjuttude sarjast "Saja rahva lood"
N, 26. 10.		Kohtumine kirjanik Jaanus Vaiksooga
T, 31. 10.	kell 11	Infootsingu võistlus 12.—15-aastastele
K, 1. 11.	kell 11	Uurime ja meisterdame
RAAMATUNÄITUSED		
27. 09.—18. 10.		"Debora Vaarandi 90"
2. 10.—14. 10.		"Uno Leies, "Hunt Kriimsilma looja""
16. 10 —31. 10.		"Olivia Saare naerulohkudega maailm"
19. 10.—31. 10.		"Vikerkaarekirju kirjandus"

Kultuurikeskus jätab õiguse teha kultuurikalendris muudatusi. Jälgige reklaami!
Kui soovite e-postiga ürituste kohta täiendavat ja meeldetuletavat infot, saatke oma aadress linda.arro@karksi.ee. PILETITE MÜÜK T, K, N kella 10—14, info tel. 435 5529, broneerimine külamajades: Polli tel. 434 1021, Tuhalaane tel. 433 2137, Karksi tel. 433 2736, Lilli tel. 433 2416. Teisipäeviti on kultuurispetsialistid kultuurikeskuses. Kultuurikeskuse kodulehekülje aadress kultuurikeskus.karksi.ee.

Gümnaasiumi huvialaringid

1.-3. klassidele

Rahvatants 1a, juhendaja Anneli Arraste, E kl. 12.00
Rahvatants 1b, juhendaja Anneli Arraste, K kl. 10.55
Rahvatants 2a, juhendaja Anneli Arraste, N kl. 12.55
Rahvatants 2b, juhendaja Anneli Arraste, N kl. 12.55
Rahvatants 3a, juhendaja Anneli Arraste, E. kl. 12.55
Rahvatants 3b, juhendaja Anneli Arraste, R. kl. 12.00
Valikmudilaskoor 2.-4. klassid, juhendaja Sirje Veerme, T, R kl. 12.55
Solistid, juhendaja Sirje Veerme, E kl. 13.40
Kunstiring algklassidele, juhendaja Leina Sipelgas, E kl. 12.55
Folkloor 2a, juhendaja Ilse Israel, K kl. 12.00

4.-8. klassidele

Tantsurühm 4a, juhendaja Anneli Arraste, N kl. 12.55
Tantsurühm 6a, juhendaja Anneli Arraste, N kl. 13.40
Poistekoor 3.-7. klassid, juhendaja Syrle Eesik, T, K kl. 13.40
Lastekoor 5.-8. klassid, juhendaja Syrle Eesik, E, N kl. 13.40
Solistid, ansambel , juhendaja Syrle Eesik, E, N kl. 14.35
Käsikellade ansambel, juhendaja Sirje Veerme, R kl. 13.40
Plokkflöödiõpetus, juhendaja Sirje Veerme, N kl. 12.55
Solistid, Sirje Veerme, T kl. 13.45
Keraamika, klaasitööd, juhendaja Leina Sipelgas, E kl. 14.35
Tehnoloogia 4.-5. klassid, juhendaja Vane Valksaare, N kl. 14.35
Liikluskasvatus, juhendaja Vane Valksaare, II poolaasta

9.-12. klassidele

Tantsurühm 8.-11. klassid, juhendaja Anneli Arraste, E kl. 14.35
Neidudekoor, juhendajad Syrle Eesik, Ülle Roomets, T, K kl. 14.45
Koolileht, juhendaja Tanel Tabur
Koolibänd, juhendaja Tanel Tabur
Almanahh, juhendaja Viiu Lepik, jooksvalt

Huvialaringidele lisanduvad aineringid, mille kohta saab infot oktoobri algul aineõpetajatelt. Kõikides ringides osalemine on tasuta.
Paljude ringide tegevuse sisu ja eesmärgid on seotud 2007. aasta koolinoorte laulu- ja tantsupeoga, kuhu püüavad meie koolist pääseda 4 koori ja 6 tantsurühma, ning gümnaasiumi 50. aastapäeva tähistamisega 2007. aasta kevadel. Täpsemat infot leiab kooli kodulehelt www.kng.vil.ee.

Lugedes rikkamaks

Oktoobri lõpp kuulub tavapäraselt heale kirjandusele ja raamatuüritustele, sest 20.—30. oktoobrini peetakse üle Eesti raamatukogupäevi. Tänavune märksõna "Lugedes rikkamaks" koputab iga inimese südamele, et raha ja materiaalsed väärtused on kaduvad, kuid vaimsus jääb.

Karksi-Nuia linnaraamatukogus jätkub näitusi ja üritusi terveks kuuks, ka koolivaheajal on põnevat tegemist. Kultuurisügise avalöök on 20. oktoobril kell 13 toimuv ettelugemispäev "Armas eesti lasteraamat".

Pisemaid lapsi koos vanematega ootame 24. oktoobril sarja "Saja rahva lood" üritusele, kus tutvustatakse põhjalikumalt ühte riiki koos temaatilise näitemänguga.

26. oktoobril kohtume kirjanik Jaanus Vaiksooga, kes on aabitsa autor ja kirjutanud vahvaid lasteraamatuid. 31. oktoobril saavad kõik 12—15-aastased noored oma teadmisi võrrelda internetialasel infootsinguvõistlusel "Kes otsib, see leiab". Parimatele on auhinnad.

1. novembril on raamatukogu uksed avatud meisterdamishuvilistele algklassilastele. Vaadatakse üheskoos arvukaid meisterdamisraamatuid ja hiljem proovitakse õpetusi järgida.

Kõikide ürituste täpsed kuupäevad ja kellaajad selguvad lähiajal.

Kuu jooksul on avatud raamatunäitused „Debora Vaarandi 90", „Uno Leies, "Hunt Kriimsilma looja"", „Olivia Saare naerulohkudega maailm" ja „Vikerkaarekirju kirjandus".

Kõik võlglased saavad raamatukogupäevade ajal raamatuid tagastada viivisevabalt. Kõiki teoseid on üks eksemplar ning hooletu kätte jäänud raamat võib mõnele teisele lugejale olla väga tähtis.

Mare Torim,
raamatukogu juhataja

Vallavolikogu kehtestas Vabadussõja mälestussamba asukoha detailplaneeringu

Mitu aastat on räägitud Eesti Vabadussõja mälestussamba püstitamisest Karksi-Nuias. Teatavasti jääb endise mälestussamba asukoht aktsiaseltsi "Nuia PMT" tootmishoonete alla. Hävitatud monumendist on säilinud joonised ja 1936. aasta fotod ning trükistes on jäädvustatud siinsete langenud vabadusvõitlejate nimed.

Sobiva koha leidmiseks tehti mitu arutelu. Planeeringu algatamisel langetati valik Rahumäe kalmistu esisele haljasalale. Jäädi seisukohale, et taastatav mälestussammas on osake sümboolsest rahupaigast ning maastikuliselt sobib ühendama kõrghaljastusega Rahumäe kalmistut ja Veetorni, Männiku, Võidu ja Lõuna tänava vahelist parkmetsa.

Detailplaneeringu koostasid Maastikuarhitektuuri büroo maastikuarhitektid Valdeko Lukken ja Kristiina Sipelgas.

20. septembril kehtestatud detailplaneering võimaldab koos mälestussamba püstitamisega lahendada parkla ehitamise ja pargi rajamise ning liikluskorralduse ohutuks muutmise Rahumäe, Aia ja Lõuna tänava ristmikul.

Planeeringuala suurus on 2,1 hektarit, see hõlmab seni riigi omandis olevat ala, mis piirneb Kivi tänava garaažide kruntide, Rahumäe kalmistu, Arumäe t. 1 kinnistu piiri, Lõuna tänava 1 ja 2 kortermaja kinnistu ning Lõuna tänava ja Aia t. 10 kinnistuga. Nimetatud ala sisse jäävad ka Lõuna tänava kortermajade garaažid, mis asuvad riigi maal ja on ajutised ehitised. Garaažide kohale on planeeritud parkla 16 autole ja 2 bussile.

Vallavolikogu taotleb detailplaneeringuga määratletud maa-ala riigilt munitsipaalomandisse.

Järgmine etapp on projekti tellimine ja alles siis saab alustada ehitustegevust.

Jääb loota, et planeeringujärgne tegevus sujub takistusteta ning Karksi valla rahvas ja külalised saavad koha, kus koguneda pidulikele vabariigi aastapäeva ja Kaitseliidu üritustele, tulla austust avaldama langenud vabadusvõitlejatele ning oleks iga päev korras park siinsetele elanikele ja meeldejääv paik mööndujale.

Olga Palu,
ehitus- ja planeeringuspetsialist

IX täiskasvanud õppija nädal Viljandimaal

Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon "Andras" korraldab juba üheksandat korda täiskasvanud õppija nädalat, mil propageeritakse elukestvat õpet.

Elukestva õppe all mõeldakse kõiki elu jooksul ette võetud õppetegevusi, mille eesmärk on täiendada oma teadmisi, oskusi ja kompetentsi vastavuses iseenda, kodanikkonna, ühiskonna ja tööturu vajadustega ning seda alates algkoolist kuni ülikoolini; elukestev on ka õppimine, mis tuleneb igapäevastest tegevustest tööl, perekonna ringis või vabal ajal. Seega inimene õpib kogu elu.

Kuivõrd me seda väärtustame? Mida see meile annab? Need on küsimused, mida täiskasvanud õppija nädala korraldajatele tihti esitatakse.

Eesti riigi jaoks aitab elukestev õpe tõsta riigi ja selle elanikkonna konkurentsivõimet maailmas ning saavutada jätkusuutlikku majanduskasvu. Üksikisiku jaoks aitab elukestev õpe suurendada iga inimese läbilöögivõimet ning valmisolekut oma eluga toime tulla.

Igal täiskasvanud õppija nädalal on ka oma tunnuslause. 2004. aastal oli see „Õpin iga päev", 2005. aastal „Mida Juhan õpib, seda Juhan teab" ning selle aasta tunnuslause on „Õpime mõnuga". Eelnevate aastatel väärtustati õppijaid, kes olid kõikvõimalikel koolitustel ja kursustel aktiivselt osalenud. Seekord püütakse õppimise olemust käsitleda laiemalt.

Selle nädala teemad on „Isiksuse igakülgne areng isetegemise kaudu" ja „Midagi mõeldes ja luues, õppides ja uurides loon ennast ise". Seega väärtustatakse elukestvat õpet, millega inimene väljaspool oma eriala, kutset ja ametit osaleb ka muus loomingulises tegevuses.

Loov tegevus annab igaühele võimaluse oma huve rahuldada ja silmaringi laiendada. Loominguline inimene on ühiskonnale kasulik, ta teeb nii enda kui ka teiste elu värvilisemaks. Ise midagi luues (maalides, puutööd tehes, lauldes ja tantsides koos teistega) mitte ainult ei õpita, vaid täiustutakse igas mõttes. Mõnuga saab õppida siis, kui õppimine on seotud loomise, uurimise ja mängimisega.

Viljandimaa täiskasvanud õppija nädala tugigrupp on otsustanud pöörata sel nädalal peatähelepanu maaseltside tegevusele. 12. oktoobril kell 12 tuleb Paistu kultuurimajas Viljandimaa seltside päev. Kavas on tutvustada põnevaid seltse ja nende tegevusi, korraldada näitusi ja seminar.

Seminaril peetakse aru kolmel teemal: "Maaselts kui täiskasvanute koolitaja", "Omavalitsuste valmisolek elukestvaks õppeks" ja "Ettepanekud ja ootused elukestvaks õppeks maal". Osalema ootame kõiki maaseltside esindajaid ja kohalike omavalitsuste juhte. Seltside päeval tunnustatakse ka maakonna 2006. aasta õppijat, koolitajat, koolitussõbralikku organisatsiooni ja omavalitsust.

Tiiu Männiste,
Viljandimaa koordinaator

Õige kütmine tagab ohutuse ja on säästlik

Ega tali taevasse jää. Seoses sellega kutsub Lõuna-Eesti Päästekeskus majaomanikke üle vaatama ja korrastama oma kütteseadmeid ja puhastama korstnaid. Samuti tahame meelde tuletada tuleohutusnõuded, mida kütteperioodil silmas pidada.

Igaüks peaks teadma, et kütmine nõuab küttekolde ettevalmistamist, samuti tuleb teada, millised ohud võivad ebaõige kütmisega kaasneda.

Regulaarne korstna puhastamine on vajalik tuleohutuse tagamiseks ning aitab kokku hoida talvist kütusekulu. Korstnaid tuleb puhastada vähemalt kord aastas enne kütteperioodi algust. Erand on aasta ringi kasutuses olevad kütteseadmed — neid tuleb puhastada kaks korda aastas. Kui eramaja omanik võib oma maja korstna(d) ise puhastada, siis mitmepereelamute omanikel lasub kohustus kasutada kutselise korstnapühkija teenust. Kutseline korstnapühkija on pädev andma tehtud tööle garantii ning on kohustatud andma kütteseadme puhastamise kohta akti.

Tuleohutuse suurendamiseks tuleb lisaks korstna regulaarsele puhastamisele tagada ka korstnalõõrides korralik tõmme. Levinud on müüt, et efektiivsem on kütta poolkinnise siibriga, sest niimoodi kestvat põlemine kauem ja sama kütusekogusega annab ahi rohkem sooja.

Tegelikkuses on vastupidi – mida parem on korstnas ja küttekoldes tõmme, seda intensiivsem on põlemine, tekib vähem tahma ja pigi suitsukanali seintele ning seda rohkem salvestub sooja. Kui siiber ja ahjuuks on pooleldi kinni, ei põle küttematerjal täielikult ära, tekib pigi, mis ladestub suitsulõõridesse ja muudab need tuleohtlikuks. Seetõttu muutub küttekolde kasutusiga oluliselt lühemaks, kütteseadmeid tuleb sagedamini puhastada ning kuna kogu küttematerjal ei põle ära, eraldub seetõttu ka vähem soojust ning kütet kulub ajapikku rohkem. Pooleldi avatud siibri ja takistatud õhu juurdevooluga kütmine on väga suur pigi ja tahma tekitaja ning raiskab soojust.

Kütmiseks tuleb kasutada selleks ette nähtud küttematerjali ja kindlasti ei tohi põlevat kollet jätta valveta jätta. Oluline on meeles pidada, et kütmine tuleb lõpetada vähemalt kaks tundi enne magamaminekut, et saaksite olla veendunud, kas koldesse pole jäänud vingugaasi tekitavaid tukke.

Lõpetuseks soovitame kõigil muretseda koju ja töökohta suitsuandur ning esmased tulekustutusvahendid.

Infot Lõuna-Eestis tegutsevate korstnapühkijate kohta saab Lõuna-Eesti Päästekeskusest telefonil 733 7313.

Koit Kärssin ja Evelin Uibokand
Lõuna-Eesti Päästekeskusest

Sõnumeid

50 aastat keskharidust Karksi-Nuias

2007. aasta oktoobris tähistatakse 50 aasta möödumist keskhariduse andmise algusest Karksi-Nuias. Ootame kõigi vilistlaste, endiste õpetajate ja töötajate mälestusi, meenutusi ja fotosid, et nendest kokku panna kooli ajaloo kogumik. Fotodest saame teha koopiad kooli arvutiklassis. Iga tore seik on väärt jäädvustamist! Või meenub mõni tore õpetaja, kelle töö väärib äramärkimist…

Ootame kaastöid 10. detsembriks gümnaasiumi kantseleisse Kooli t. 1, Karksi-Nuia 69104 või e-mailile kng@kng.vil.ee. Juurde palume märkida "KNG 50 – meenutused".

Ootame kõiki 9. juunil 2007 vilistlasõhtule.

Ülle Roomets

Tuleb uus maade hindamine

Riigi Maa-amet planeerib kolmandat plaanilist maade hindamist. See on tingitud viimaste aastate pidevast maahinna tõusust kinnisvaraturul.

Viimati hinnati maid 2001. aastal. Sellest tulenevalt soovitan kõigil, kellel on veel oma hoonete juurde maa erastamata, mõelda, kas ei oleks õige aeg maatoimingud lõpule viia. Maakorraldajale tuleb menetlemise alustamiseks esitada ehitusregistri tõend (ehitusspetsialist Olga Palu käest) ja isikut tõendav dokument, ülejäänud materjalid koostatakse kohapeal. Kehtivad varem esitatud avaldused.

See, kes ei kasuta ära maa ostmise võimalust praegu kehtivate hindadega, peab kindlasti arvestama edaspidist mitmekordset hinnatõusu.

Vastuvõtt on vallas teisipäeviti ja neljapäeviti kella 8—17 (lõuna kella 12.30—13).

Maaja Kass,
maakorraldaja

Lõpeb EVP-de kasutamise aeg

Pärast 31. detsembrit 2006 ei ole enam võimalik EVP-sid (erastamisväärtpabereid) maa ja eluruumide erastamisel maksevahendina kasutada ega mingeid tehinguid teha. Riik hüvitab õigeaegse taotlemise korral kasutamata jäänud väärtpaberid.

Eespool toodust lähtudes tuleks EVP-de omanikel pöörduda selle panga poole, kuhu nad EVP-d paigutasid. Tehinguid teevad SEB Eesti Ühispank ja Hansapank.

Kellel on erastatava maa eest veel tasumata, need saavad seda kasutada. Selleks peab kiiresti alustama maa erastamise menetlemist ja tegema ettemaksu. Kui sellist võimalust pole, saab EVP-d pangas ära müüa või oodata hüvitamist järgnevatel aastatel.

EVP-de hüvitamist on võimalik taotleda järgmise aasta jaanuarist kuni 1. juulini 2007. Erastamisväärtpaberid kuni 3000 krooni suuruses summas hüvitatakse 2007. aasta viimases kvartalis, suuremad summad makstakse välja osadena, olenevalt EVP-de arvele jäänud summa suurusest kahe kuni viie aasta jooksul. Alla 250-krooniseid erastamisväärtpaberiarveid riik ei hüvita.

EVP-de hüvitamise täpsematest tingimustest on lubanud Rahandusministeerium anda infot pressiteadetes, ajakirjanduses ja kodulehel. Samuti saab infot EVP-de keskregistri infotelefonilt 671 5190.

Kellel on veel saada õigusvastaselt võõrandatud maa eest kompensatsiooni, neile makstakse see välja rahas Rahandusministeeriumi kehtestatud korras.

Maaja Kass,
maakorraldaja

Õnnitleme sünnipäeva puhul

1. oktoober	*Aadu Vaarmets*	*Karksi-Nuia*	*80*
1. oktoober	*Endel Lõks*	*Pöögle*	*75*
2. oktoober	*Jaan Somelar*	*Karksi-Nuia*	*70*
3. oktoober	*Salme Ruusing*	*Tuhalaane*	*80*
4. oktoober	*Ingrid Maling*	*Pöögle*	*75*
4. oktoober	*Maimu Järv*	*Morna*	*70*
8. oktoober	*Kaljo Mäetamm*	*Karksi-Nuia*	*70*
9. oktoober	*Ille Rull*	*Karksi*	*65*
10. oktoober	*Aliide Mets*	*Polli*	*80*
11. oktoober	*Ilaria Tamm*	*Karksi-Nuia*	*90*
14. oktoober	*Jakob Kirik*	*Karksi-Nuia*	*90*
17. oktoober	*Erna Liivak*	*Pöögle*	*80*
19. oktoober	*Rein Kõõra*	*Karksi-Nuia*	*70*
20. oktoober	*Uno Särev*	*Karksi-Nuia*	*80*
20. oktoober	*Paavo Tross*	*Karksi-Nuia*	*80*
22. oktoober	*Virve-Laine Kask*	*Polli*	*75*
23. oktoober	*Eerik Igalaan*	*Lilli*	*70*
31. oktoober	*Helmi Minski*	*Karksi-Nuia*	*70*

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid

9. septembril sündis Karksi-Nuias Katri Mannase ja Marek Villemi perre poeg MARKUS.
14. septembril sündis Ärikülas Kerti Lille ja Jaanis Einsteini perre poeg KEVIN.
16. septembril sündis Sudistes Vesta ja Mait Halliku perre tütar KEITLIN.
17. septembril sündis Pollis Kristi Kuuse ja Rauno Slezini perre poeg KARL MATTIAS.
19. septembril sündis Metsakülas Agnes Janisoo ja Argo Härmi perre poeg AUGUST.
25. septembril sündis Karksis Viktoria ja Indrek Kopa perre poeg CRISTOFER.

Detailplaneering on avalikul väljapanekul

Karksi Vallavolikogu võttis 20. septembri otsusega nr. 80 vastu detailplaneeringu Polli ja Allaste külas Reediko Juhani kinnistu osa-alal ning suunas selle kuni 12. oktoobrini 2006 avalikule väljapanekule.

Planeeringuga saab tutvuda Karksi vallamajas Viljandi mnt. 1 teise korruse väikeses nõupidamiste ruumis. Väljapaneku aja jooksul on võimalus esitada kirjalikke ettepanekuid.

Planeeringu eesmärgid on maaüksuse jagamine, senise maakasutuse sihtotstarbe osaline muutmine ja ehitusala määramine. Samuti määratakse ehituslikud, arhitektuursed ja muud vajalikud nõuded tootmismaa hoonestuse ja puurkaevu rajamiseks.

Olga Palu,
ehitus- ja planeeringuspetsialist

KONVERENTS VALMIERAS

Septembri keskel toimus Lätimaal Valmieras Balti Keskkonnafoorumi korraldusel konverents ühiskonna kaasamisest kohalikku jäätmemajandusse. See võttis kokku Euroopa Liidu PHARE programmi „Piiriülene koostööprogramm Läänemere regioonis" projekti, mis hõlmas Põhja-Vidzemet ja Viljandi maakonda. Sihtgrupid olid Eesti ja Läti mittetulundusühingud, koolid, elanikud, kohalikud omavalitsused ja keskkonnaministeeriumid.

Konverentsist võttis osa 80—90 inimest Lätist, Leedust, Eestist ja Saksamaalt.

Viljandimaal ja ka Karksi vallas on Keskkonnainvesteeringute Keskus teinud mitu projekti. Neist andis ülevaate keskuse Viljandimaa esindaja Kristjan Kalda.

Saida Lokk

KARKSI-NUIA LASTEAED

TÄNAB KÕIKI, KES LASTEAEDA UUDISTAMAS KÄIES ON JÄTNUD MEILE MÄLESTUSEKS PALJU HÄID SÕNU, LILLI JA KINGITUSI.

Väikelaste mänguring alustab tegevust 25. oktoobril kell 14 Karksi-Nuia Lasteaias, juhendaja on Anneli Mäeots. Mänguringi laulma ja mängima oodatakse kõiki kuni kolmeaastaseid lapsi oma vanemate või vanavanematega. Eneli Põder.

Vabandame!
Eelmises lehes jäi ekslikult märkimata 1. juulil sündinud REBEKA isa Algis Paju. Õnnitleme!

Karksi-Nuias on avatud perepood "EL'VITA". Pakume uusi rõivaid, jalanõusid, pesu, sokke, ehteid, käekelli, kosmeetikat ja palju muud huvitavat. Asume Pärnu mnt. 1 (Keskväljakul). Ootame E—R: 9—17 ja L 9—14.

ANONÜÜMSED ALKOHOOLIKUD kogunevad reedeti kell 18.30 Karksi koguduse pastoraadis Lossi t. 1.

Steppaeroobika treeningud alates oktoobrist esmaspäeviti ja kolmapäeviti kella 19—20. Info tel. 5661 7558.

Geelküünte paigaldamine. Info tel. 5661 7557.

Mitmed toredad kiisud Viljandi tänavatelt ja hoiukodudest ootavad endale head ja hoolivat kodu: www.hot.ee/viljandikassid.

Rendin sõiduauto järelhaagist. Info tel. 5566 0941.

Müüa küttepuid. Info tel. 5664 2061.

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

KADRI REVA
7. 11. 1943 – 1. 09. 2006
Karksi-Nuia

MAIMU OTTO
25. 04. 1927 – 24. 09. 2006
Polli

RAIMO PUKK
4. 01. 1948 – 28. 09. 2006
Karksi-Nuia

Politsei vihjetelefon on 433 8995.

Karksi vald korraldab kirjaliku vähempakkumise lume lükkamiseks valla teedelt ja tänavatelt ning elamuteni viivatelt teedelt aastatel 2006—2009. Tellitav töö on jagatud üheksaks piirkonnaks. Pakkumise kutsedokumente väljastatakse vallavalitsuses paberil või elektroonsena 2.—12. oktoobrini, pakkumise esitamise tähtaeg on 16. oktoober kell 10. Info: tel. 435 5520, e-mail vald@karksi.ee.

Eesti Apostliku Õigeusu Karksi-Nuia Püha Aleksei kirikus toimub lõikuspüha jumalateenistus pühapäeval, 8. oktoobril kell 10.

AS "MIVAR-VIVA" Viljandis Lossi t. 41 (bussijaama juures) võtab töömahu suurenemise tõttu uute vahetuste täiendavaks komplekteerimiseks ametisse

LIINIMEHAANIKUID
VAAKUMPAKKIJAID
ÕMBLEJAID
PADJATEGIJAID jne.

Töö tekstiilitööstuse (tekid, padjad jne.) tootmisliinil. Tasu tükitöö alusel ja teenimisvõimalused tehtu järgi. Tööd küsima, vaatama ja läbirääkimisi pidama võib tulla alati.

Kuulutus ei aegu! Tel. 433 3671.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetus: Maire Torim (toimetaja, tel. 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Ülle Roomets.